

Szerkesztőség

Via S. Andrea Troyer ház.

Amministrazione

Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:

Egy évre Per 1 anno 6.— frt
Félévre 3.— „
Negyedévre 1.50 „
2 hóra 1.— „
Külföldre 1 évre Per l'estero 8.— „

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Haszdnak hasznáj.

Hirdetések és nyiltterek:

Fölvétetek árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. Könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:

Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppelik B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1890 június 29

Megjelenik minden vasárnap

29 Giugno 1890

A fumei állami hivatalnokok helyi potléka.

A Fiumében alkalmazott m. állami tisztviselők által kiküldött 30-as bizottság Rauch Géza fővám-tárnokot bízta meg, hogy a helyi potlék ügyében a nagyméltóságú Miniszterelnök úrhoz intézendő folyamodvány megszerkesztése érdekében a kellő lépéseket tegye. Rauch Géza ennélfogva Edelényi Szabó Lajos tengerész. hatósági iroda igazgatót és Körösi Sándor főgym. tanárt közös értekezletre hívta meg, hol megállapították a folyamodvány főbb pontjait s részletes kidolgozására különösen az elrendezését és megfogalmazását illetőleg Körösit kérték fel. A folyamodvány elkészülvén, azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy Körösinek a 30-as bizottság elé terjesztett felirati javaslatát, mely a f. hó 27-én tartott bizottsági ülésen egyhangúlag elfogadtatott, teljes szövegében közölhetjük:

Nagyméltóságú Miniszterelnök Úr!

Kegyelmes Urunk!

Fiume, Magyarország emez egyetlen kikötő városa, a magyar kormány bölcös gondoskodásából rohamos fejlődése által mindinkább közeledik azon remény megvalósításához, hogy a magyar ki- és beviteli kereskedelem hatalmas emporium-

A „FIUME“ TÁRCZÁJA

A fumei állami elemi és felsőbb leányiskola vizsgái.

Igazán, azzal a banális mondattal kellene kezdenem: örömmel veszem a tollat kezembe, hanem — csakugyan, örülök, hogy nekem jutott a szerencse referálni a vizsgákról, de másrésztől meg sajnálom, hogy nincs elég terem, hogy bővebben beszélhetnék róla.

Nem szándékozom részletesen kiterjeszkedni az egyes vizsgákra, nem fogom az egyes kiváló feleleteket sem megemlíteni: nem akarom szétbontani a virágcsokrot, a melyet legnagyobb részt a tapintatos és művelt igazgatónk kötött össze.

Általában a vizsgák fényesen sikerültek. Nem tudatom, vajjon minek volt a fényes sikerben nagyobb érdeme: a tanítók és tanítónők egész évi ernyedetlen buzgalmának, vagy az igazgatónő kitűnő vezetésének. Ezyszerűen az örvendetes tényt konstatalem, kommentár nélkül.

Csakugyan, bámulatos szép feleleteket hallottunk. Nem csak a magasabb

mává válják. Eme rohamos fejlődés, míg egyrészt örömmel és büszkeséggel tölti el a magyar hazai minden polgárának szívét, másrészt a helyben alkalmazott magyar állami tisztviselők, tanárok, tanítók, altisztek és szolgákra nézve nehézzé próbáltatásnak, súlyos anyagi gondoknak kútforrása.

A mily mértékben gyarapítja ugyan is kikötővárosunk gyors fellendülése a kereskedőket s ezek alkalmazottjait, ép oly mértékben súlyosbodnak mély tisztelettel alólirottakra nézve a lakás- és megélhetési viszonyok. E körülményekre már az 1885. év november havában a Nagyméltóságú m. kir. összes kormányhoz s a magyar országgyűlés képviselő házához mély tisztelettel beadott alázatos kérvényünkben is reá bitorokdunk mutatni. Azóta a viszonyok nemhogy javultak volna, sőt inkább nyomasztóbbakká váltak: Fiume piacza azóta még drágább lett: drágább Budapestenél, drágább az ország bármely városánál. Most pedig, hogy az osztrák-magyar monarchia két szabad kikötőjének megszüntetése törvényhozás útján kimondott s előre látható, hogy a szabad kikötő megszüntetése által nemcsak a gyarmatárak, hanem az összes életszükségleti cikkek is még inkább meg fognak drágulni, a megélhetés lehetőségének, a tisztesség megőrzésének érdekében magunk iránt, állásunk iránt tartozó kötelességünk, ezen alázatos kérvényünket Nagyméltóságod, Kegyelmes Urunk szíve elé juttatnunk, melyben részünkre, a Fiumében alkalmazott állami tisztviselők, tanárok, tanítók és altisztek részére, valamint az itt alkalmazott szolgák részére is helyi potlékért esedezünk.

Alázatos kérésünk támogatása céljából a következőkre bitorokdunk hivatalozni:

osztályokba járó növendékektől, hanem az apró, kis leánykáktól is, a kikre, ha az ember ránéz, azt hiszi, hogy a bábujuk nevén kívül egyebet nem is tudnak. Pedig dehogyan!

Szinte kiértebe jövők, felemlíteni névről egy kis leánykát, a ki olasz anyanyelve dacára olyan értelmes magyar feleletet adott, a milyennel az érettségi vizsgáló bizottság is megeléghetne elégedve. Látszik, hogy az értelem fejlesztésére van a főszűl fektetve, más-képen ilyen eredményeket elérni képtelenség volna.

A vizsgálatok mellett sok hölgyet de még férfit is vonzott a csinos kézimunkák kiállítására, a melyek tanúságot tesznek nem csak a leánykák szorgalmáról, de nemesen fejlődő ízlésükről is.

Az alsóbb osztálybeliek apróbb kézimunkákat állítottak ki, jól megkötött harisnyákat, csinos mintaszalagokat. A felsőbb osztályok haladása az ügyesen rendezett kiállításon igen szemléltetőleg volt feltüntetve.

Láttunk ott horgolt kis ruhákat, igen csinosan előállítva, színes varrás munkákat, finom színesű himzéseket, fehér himzésekkel együtt; rendkívül elegáns színes kivarrást, gyönyörűen nuáncozott selyem himzéseket, — igazán, az aesthetika a vezető minden munkában.

1-ször Fiume városa, mely legjobban ismeri a helyi körülményeket, az A) alatt mély tisztelettel ide csatolt hivatalos kimutatás tanúsága szerint, tisztviselőinek és tanítóinak illetményeit 1884 óta ismételtelen felemelte, úgy hogy az oly tisztviselő, ki azelőtt törzsfizetésének 26%-át kapta lakbérilletményként, most 30%-ot, ki azelőtt 15%, most 25% lakbérilletményben részesül. Ezzel párhuzamosan a legtöbb tisztviselő törzsfizetését is felemelték, úgy hogy például az oly tisztviselő, kinek illetményei:

1884-ben 1000 frt törzsfizetésből s 150 frt lakbérből állottak,

1885-ben már 1200 frt törzsfizetést és 200 frt lakbért,

1887-ben 1200 forinttörzsfizetést és 300 frt lakbért élvezett.

És noha a városi tisztviselők javadalmazása, mint e felhozott adatokból látható, már eddigelé is alkalmazkodott a helyi körülmények fokozottabb igényeire, mindazonáltal mint ugyancsak az A) alatt csatolt hivatalos kimutatás végső bekezdéséből látható, a városi képviselőtestület f. é. június hó 22-én 1818 sz. alatt kelt határozatával egy bizottságot küldött ki a végből, hogy a szabadkikötő megszüntetése alkalmából atisztviselők illetményei az előreláthatólag növekedendő drágaság arányában újra szabályoztassanak.

2 szor.) Mély tisztelettel hivatkozunk a monarchia másik felének példájára is, hol a trieszti szabad kikötő megszüntetése alkalmából nemcsak a városi, hanem az állami tisztviselők illetményeinek felemelését is elhatározták már az illető felsőbb hatóságok.

3 szor.) A fumei állami tisztviselők fizetése már eddigelé sem áll arányban a megélhetésnek helybeli feltételeivel. A

Látszik a gondos és tiszta munka, a himzések és kivarrások bámulatos szabályosak annyira, hogy a fonák oldalokon sem látunk elhanyagolt szálakat, rendszertelen öltéseket: mindent a jó ízlés és rendezes munka jellemez. Volt egynehány igen mutatós szőnyeg himzés, szofa-párna, pamlagra való selyem párnák, a hol a színek szerencsés megválasztása mindjárt lekötötte a nézők figyelmét. Nem kevésbé értékes volt egy néhány velencei renaissance himzés munka, és point glice melyeknek elkészítéséhez valóban csodálatos türelem kellett.

De mindeu munka, akár kicsi akár nagy, kezdve a kis harisnyáktól, az apró horgolt szoknyáktól, kis baba öltözetektől a gyönyörű asztaltűtők, asztalterítők, guipure-munkák, szőnyegek stb. -stb.-ig megérdemelné a külön megemlést.

Most még csak egy pár szóval fogok megemlékezni a rajzokról, a melyek nagyon szerencsés szomszédságban voltak felfüggesztve a kézimunkák fölé.

Először a sik vonalakat láttuk csinos szögletekké össze hajlani különféle cizradák, arabesk-szerű rajzok: később különféle motívumokból levezetett idomok, finom hajlásokkal és árnyékolással. Majd finoman körvona-

lopár Karszt aljában épült város és környéke nem képes önmagát élelmi cikkekkel ellátni. Nyerészkedő kereskedők szállítják messze földről a húst, zsírt, lisztet, vaját, túró, baromfit, tojást, zöldséget stb., úgy hogy a legközönségesebb és legfontosabb élelmi cikkek ára a kereslet és kínálat nagy aránytalansága következtében gyakran mesés árú rúg.

E tehintetben Fiume, Magyarország egyik vidéki városával sem hasonlítható össze, Budapesten pedig, hová az egész magyar alföld nagy bőségben és választékban ontja terményei színét, javát, határozottan kedvezőbb állapotok uralkodnak. Ez állításunk igazolására mély tisztelettel mellékeljük B.) alatt a fumei és C.) alatt a budapesti piaci áraknak hivatalos kimutatását, melyek szerint az élelmi cikkek egyáltalában, aránytalanul drágábbak Fiumében, mint Budapesten; még pedig:

1%-25%-kal drágábbak Fiumében, mint Budapesten:

Marhahús,	Bab,
Sertéshús	Dara,
Háj,	Királyliszt,
Sertézsír,	Kenyérliszt,
Lenecse,	Bor.

25%-50%-kal drágábbak Fiumében mint Budapesten:

Fehér kenyér,	Vaj,
Barna kenyér,	Borsó,
Szótt szalonna,	Lábliszt,
Füstölt szalonna,	Sör.

50%-100%-kal drágábbak Fiumében mint Budapesten:

Friss tej,	Kappan,
Tejfel,	Fejes káposzta,
Tyúk,	Savanyú káposzta
Csirke,	Szesz (spiritus).

lozott virágdíszítmények természetes árnyékolással, némelyik precíz színezéssel. Aztán fejek, kisebb tájképszerű rajzok, jól megrajzolt és kiábrnyékolat háterek. Szerencsésen sikerült a legöbbnél a távlat, igen jó perspektívája volt több rajznak, a nélkül, hogy az árnyékolás előnyei a nemesebb ízlés és realisztikus felfogás rovására túlságosan felhasználott volna. — A fejrakozon a pontos beosztás lát-zik meg és az arckifejezés-nél inkább márkírozottabb vonásokat használtak, mint az elmosódó körvonalokat.

Csak egy megjegyzésem van még. Nem fojthatom el azt a kívánatomat, bárha Magyarország belsejében jobban ismernek ez intézetet és több szülő gondolná rá magát, hogy leányait ide küldje, a hol mind a vidék egészséges volta, mind a tanulni valók bősége, mind az intézet kiváló szellemi vezetése elég biztosíték a szülőknek, hogy leányaink nem töltik itt el hiába idejüket.

Azzal az őszinte jókívánattal zárom be soraimat: hogy minél több ilyen sikerű vizsgát érhesünk el. Azt hiszem, hogy a tanári kar buzgóságában és az igazgatónő szellemes vezetésében elég biztosítékunk van arra nézve, hogy a jó kívánat tényné fog válni.

r.-d.

100%-500%-kal drágábbak Fiumében, mint Budapesten:

Burgonya, Jubsajt,
Vöröshagyma, Tejszín,
Zeller,

500%-1000%-kal drágábbak Fiumében, mint Budapesten:

Tehéntúró, Sárgarépa,
Kelkáposzta.

E kimutatásból, melyet még sokáig folytathatnánk, látszik, hogy nincs a magyar birodalom terén oly hely, — Budapest sem véve ki — mely Fiumével drágaság tekintetében vetekednék; hogy nemcsak a kisebb, de még a közepes javadalmazású állami tisztviselők és tanároknál is tékozló fényűzés számba menne, ha — családos ember létkre — egy évben egyszer sertés- vagy csirkehús kerülne asztalukra; hogy az összes, még a legközségesebb és egyáltalában elkerülhetetlenül szükséges élelmiszerek is, mint pl. kenyér, liszt, krumpli, káposzta, disznózsír, túró, noha minőség tekintetében sem felelnek meg mindig, darabonként vagy kilonként 1, 3, 10, 70, 80 krajczárral drágábbak a budapestieknél. Ily szomorú állapot Nagyméltóságú Minister Úr, Fiumén kívül az egész magyar birodalomban sehol, de sehol nem található.

Tagadhatatlan ugyan, hogy a kávé, cukor és a fűszerek olcsóbbak nálunk mint Budapesten; de sem kávéból, sem fűszerekből meg nem élhet az ember. Ezen czikkok, a gyarmatarak, képezik bármely polgári háztartásban a kiadások legcsekélyebb részét; a többi elkerülhetetlenül szükséges élelmiszerek ellenben, mint a kimutatásból látható, kivétel nélkül drágábbak vagy legalább is azonos árúak lévén nálunk, mint Budapesten; az ország egy vidékén sem jár annyi önmegtartózkodással a tisztviselő élete mint itt Fiumében. És hogyan fogunk állni a szabadkikötő megszüntetése után? Ha — a mi bizonyos — az összes élelmiszer- és iparczikkok, nemkülönben a lakások is méginkább meg fognak drágulni, mert a háztulajdonosok, iparosok, kereskedők, termelők és elárúsítók növekedő kiadásait is a fogyasztó közönségnek kell majd megtérítenie? Mily állapotok lesznek majd akkor, ha már eddigleg is nemcsak a kisebb, hanem még a közepes javadalmazású állami tisztviselőknek és tanároknak is legnagyobb óvatossággal, sokrészből nélkülözve, a tudomány, művészet és társadalmi élet nyújtotta nemesebb élvezetekről teljesen lemondva, kell élniök, hogy családjuk szükségét ne szenvedjen, maguk pedig az anyagi romlás, az eladósodás örvényébe ne bukjanak.

4.-szer.) Fiume városa kedvezőtlen topográfiai és politikai helyzeténél fogva, ki nem terjedkedhetvén, a lakosság számának folyton tartó emelkedésével különösen a 3-4 szobás lakások folyton drágulnak, miről azon körülmény is tanuskodik, hogy a házbéradó Fiumében az 1867. évtől az 1884-ig terjedő időszakról szerkesztett kimutatás szerint 48,000 forintról 116,000 frtra emelkedett; továbbá, hogy a D.) alatt mely tisztelettel csatolt hivatalos irat tanúsága szerint, a katonai hatóság — a helybeli körülmények tekintetbe vételével — Fiumét a rendes lakbérosztályból kivéve, a III.-ik osztályba tette át; s hogy a helybeli horvát államgyimnasiumnál alkalmazott tanárok 1883 óta drágasági pótlékban részesülnek.

A lakások ilyetén drágasága leginkább az állami tisztviselők nagy számát sújtja, mert a csekély igényekkel bíró szegényebb fiumei munkásnép úgy segít magán, hogy — noha jövedelmük, a városbeli állapotoknak megfelelően, az E.) alatt mellékelt bizonyítvány tanúsága szerint, meghaladja a IX.-dik rangosztályban lévő állami tisztviselők fizetését, — rendszeren két család vesz fel oly kisebb lakást, mely két szobából és egy konyhából állván, a közös teherviselés által aránylag olcsóvá válik.

Az állami tisztviselők ez eljárás már

az állásukkal járó kötelezettségek szempontjából sem követhetvén, fizetésük egy részét, mostoha anyagi állapotok tetőzéséül, az élvezett lakberilletmény pótlására, rendszeren megkértszerezésére, sőt háromszorozására kell fordítaniok.

5.-szer.) Jól tudjuk, Kegyelmes Urunk, hogy a magyar állami tisztviselők helyzete nem csak nálunk, hanem országszerte is kedvezőtlen s hogy ez állapot megjavítását a magas kormány kiállításba kegyeskedett helyezni. De, ha még a Budapestben alkalmazott, tetemesen magasabb fizetésű állami tisztviselők is fizetésjavításért kénytelenek Nagyméltóságodhoz fordulni, mennyivel inkább érezhetjük mi, mely tisztelettel alólított tisztviselők, tanárok, tanítók, helyezettünk nyomasztó voltát, kik sokkal csekélyebb fizetéssel, Budapestnél is drágább városban, idegen nemzetiség és nyelv, idegen életmód és szokások közepette, szélsőségekre hajló szeszélyes éghajlati viszonyok alatt, külföldön; mert a szabad kikötő megszüntetéseig Fiume a törvény értelme szerint külföld, azután pedig — városunk földrajzi fekvésénél és politikai helyzeténél fogva — ha nem is külföldön, de tényleg távol az anyaországtól, sokan közülünk fontos missziót teljesítve, mások nyelv- vagy szakismereteikről fogva mint állásukban egyelőre pótolhatatlan tisztviselők, szolgáljuk hazánk érdekeit.

Angliában az anyaország határain kívül alkalmazott állami tisztviselők zóna szerint növekedő díjazásban részesülnek; az osztrák-magyar delegáció legutóbbi ülésén pedig a diplomáciai testület fizetésének felemelése azon megokolással hozott javaslatba, hogy a haza határain kívül a tisztviselők minden tekintetben fokozottabb kötelezettségeknek vannak alávetve.

Nem lehet szándékunkban magunkat a diplomácia terén alkalmazott tisztviselőkhez mérnünk; tagadhatatlan azonban, hogy a Fiumében alkalmazott állami tisztviselők, tanárok- és tanítóknak, hivatalos teendőik buzgó teljesítésén kívül fontos társadalmi kötelezettségeik is volnának. Fiume olaszajkú, hazafias polgársága a magyar népet csakis a helybeli állami tisztviselők képében ismeri, ezek pedig nyomasztó anyagi helyzetük folytán a város polgárságától visszavonultan, elszigetelve kénytelenek élni s minden kulturális és társadalmi élettől vagy mozgalomtól elzárkozni.

A magas kormány intencióinak nem felelhet meg, hogy a helyben alkalmazott magyar állami tisztviselők az olaszajkú polgárság közepette külön kaszként, illeget testként szerepeljenek; az állam érdekében is szükséges volna, hogy a helybeli magyarság az olaszajkú hazafias polgársággal társadalmi téren együttműködve, a város felvirágoztatásához s így közvetve a haza javának előmozdításához is minden erejéből hozzájáruljon. E helyett azt tapasztaljuk, hogy tisztviselőink nemcsak, hogy a gazdag kereskedelmi középosztály által fenntartott egyletekbe s társulatokba nem lépnek be, s a színház vagy más, költséggel járó szellemi élvezetek alkalmával a polgárság körében nem jelenhetnek meg, hanem — s a mi a művelt magyar középosztály szokásainak tekintetbe vételével különösen jellemző, — néhány, számra nézve — magasabb állású tisztviselőt kivéve, a Casino Patrioticónak sem tagjai, meit nem vonhatják meg családjuktól azon összeget, mely az illető társulatokban való részvétel által igényeltetnék.

Mindezek alapján, eme kiválóan nyomasztó helyzet által indítva, mely a-lázattal kérjük Nagyméltóságodat, mint az összes magas Ministertanács fejét, kegyeskedjék alázatos kérésünket meghallgatni és — Fiume különleges helyzetét, a budapestinél is magasabb piaci

árakat, az itteni lakás viszonyokat és a szabadkikötőnek a jövő évben beálló megszűntetése által bizonyára méginkább fokozódó drágaságot tekintve, — a Fiumében alkalmazott m. kir. állami tisztviselők, tanárok, tanítók, altsztek és szolgák számára, Fiumében való alkalmazásuk idejére, az ország összes tisztviselőinek kiállításba helyezett fizetéstelémelésén kívül is, helypótlékot engedélyezni, és egyuttal elhatározni, hogy eme helypótlék már a t. é. költségvetésbe felvétesseék.

Az engedélyezendő pótlék alázatos véleményünk szerint a következő módozat szerint volna megállapítható;

- 1000 frnyi törzsfizetésig 30% helypótlék
- 1000 frnyi törzsfizetéstől 2000 frt-ig 20% helypótlék
- 1000 frnyi törzsfizetésen felül 15% helypótlék.

Alázatos véleményünk szerint eme helyi pótlék megadása aránylag csekély kiadási emelkedéssel volna keresztülvihető; az összeg az egyes tárczák szerint megoszolva alig észrevehető különbözetet tenne. Az E.) alatt mellékelt kimutatás szerint a helyben alkalmazott állami tisztviselők tanárok, tanítók, altsztek és szolgák összes száma 453, mely összegből a legnagyobb rész, 261, a csekély javadalmazású altsztekre és szolgákra esik.

1000 frttól 2000 frtig terjedő törzsfizetéssel bíró tisztviselők és tanárok közül a belügyi tárczára . . . 3
a pénzügyi . . . 17
az igazságügyi tárczára . . . 5
a kereskedelmi . . . 22
a vallás és közoktatásügyi tárczára . . . 23 esnek
2000 frnyi törzsfizetésnél többel bíró tisztviselő pedig a különböző tárczában együttesen csak 6 van útróti-úgy hogy ezen helypótlék kegyes megadása a belügytárczábanál 3530 frt.

- a pénzügyi tárcz. tárcz. 28589 frt
- az igazságügyi . . . 5541 ..
- a kereskedelmi . . . 29718 ..
- a vall-és közokt. ügyi . . . 9213 ..

összesen 76591frnyi

különbözetet tenne. E helyi pótlékkal a Fiumében alkalmazott állami tisztviselők, tanárok stb. nyomasztó anyagi állapotán némiképpen segíve lenne és a súlyos anyagi gondoktól menekülve, nagyobb erővel és kitartással szolgálhatnák minden téren az állam érdekeit. A magyar kormány évek óta nagy áldozatot hoz Flume felvirágoztatására; ez áldozatok vonják maguk után annak szükségét is, hogy az állam ez áldozatoknak gyümölcsötzetése kedvéért alkalmazottjainak a tisztességes megéhhetés s a társadalmi téren a város hazafias polgárságával valótegyüttműködés lehetőségét is megadja.

Alázatos kérésünket Nagyméltóságodnak s az összes kormánynak ismert méltányosságába és kegyeibe ajánlvá, mely tisztelettel vagyunk a Nagyméltóságú m. kir. Ministerelnök Úr, Kegyelmes Urunk.

Fiume, 1890. június 27-én.
alázatos szolgái

A Fiumében alkalmazott magyar állami tisztviselők, tanárok, tanítók és altsztek:

Városi közgyűlés.

Városi képviselőink a múlt h-ti ülésén Ciot a polgármester elnökele alatt a következők említésre méltóbb tárgyakkal foglalkoztak:

Dr. Nacinovich referens felolvassa a kir. kormányzónak a fiumei állami főgimnáziumi épület helyreállítására vonatkozó átiratát, melyben felhívja a városi hatóságot, hogy a szóban forgó épület tatarozását, miután az sürgősen szükségeltetik, mielőbb fogantossítsa.

A közgyűlés a tatarozási munkálatokra vonatkozó s a város műszaki hi-

vatala által benyújtott költségvetést átvizsgálás után helyben hagyja, s az elősorolt munkálatok végrehajtására 2091 ft 61 krnak kiutalványozását rendeli el, mely összeg tekintve a végrehajtás sürgőségét, egyelőre a városi pénztárból előlegezendő.

Ezután felhívja a városi előjáróságot, hogy az említett munkálatok végrehajtására verseny tárgyalást hirdessen, s egyidejűleg a városi iparosait külön körözvényvel is értesitse.

Ezután a város műszaki hivatala a helybeli főszékesegyház külső részeinek restaurálására vonatkozó tervezetét és a költségvetést mutatja be, mely szerint ezen helyreállítási munkálatok költségei a tervbe vett ezelemet diszítási munkálatokkal együtt 4300 frtra ruznak.

A közgyűlés a tervezet és költségvetést kellő átvizsgálás után, rövid vitatkozással elfogadja, és a kitétetett összeg kiutalványozását engedélyezve, utasítja a városi előjáróságot, hogy a szóban forgó munkálatok végrehajtására lejtést hirdessen.

Végül a Plassceban felállítandó fiú-és leányiskola tárgyában az iskolatanács beadványa olvastatik fel, melyben javasolja, hogy az említett iskola részére a Szent Péter utcai D'Ans-féle ház béreltessék ki, mely e célra legalkalmasabbnak mutatkozik.

A közgyűlés elfogadja a javaslatot s egyuttal utasítja a városi hatóságot, hogy az említett helyiségeknek öt évre terjedő bérbe vétele iránt azonnal intézkedjék.

Fiume kikötőjének áruforgalma 1890 május havában.

Fiume kikötőjének május havi össz-forgalma 3787723 meter mázsá 3810698 darab és 167300 köbméter lesz, melyből a behozatalra 2676440 métermázsá 367770 darab és 7180 köbméter a kivitelre 1711283 métermázsá 3442918 darab és 100120 köbméter esik.

A behozatalnál a főbb áruk a következők: kőolaj 600664 m. m. kőszén 492467 m. m. bor 123393 m. m. téglá 221612 m. m. föld 226031 m. m. kő 117124 m. m. ásvány 271117 m. m. homok 95400 m. m. festőfű 12633 m. m. zab 16296 m. m. dohány 13630 m. m. a többi áruk mind 1000 méter mázsán aluli mennyiségekben hoztak be.

A kiutalvánál pedig: donga 165980 dr. négyzetfű 10915 drb. rud 13392 drb. deszka 8962 drb. lécz 10635 drb. évező 2010 drb. szálla 194 köbméter átalta 186 m². tűzifa 338 m². A vágó és más állatokból behozott borjú 179 drb. bárány 840 drb. tekeősbeka 46000 drb.

A kivitelnél főbb áruk: liszt 824917 m. m. tengeri 61128 m. m. buza 46294 m. m. aszalt sz. lva 104028 m. m. ezütkor 35552 m. m. zab 21255 bab 51135 m. m. rizs 16953 m. m. korpa 22586 m. m. bor 15502 m. m. ásványvíz 42427 m. m. faszen 1216 m. m. ásvány 129914 m. m. esztergonyag 88756 m. m. papír 14255 m. m. téglá 92463 m. m. mig a többi áruk mind 1000 m. mázsán aluli mennyiségekben vitettek ki.

A kiutalvánál pedig: donga 2578646 drb. deszka 273184 drb. erődeszka 51854 drb. lécz 103197 drb. faábla 295997 drb. talpa 35562 drb. parketta 58095 drb. rud 22822 drb. szálla 4328 m². átalta 14589 m². eszera 35143 m². tűzifa 709 m².

A múlt havi forgalomal szemben a május havi többletet mutat fel a behozatalnál 231881 darab és 3779 köbméterrel, a kivitelnél 412880 métermázsá és 4378 köbméterre, míg kevesebbet a behozatalnál 555559 métermázsával s a kivitelnél 300825 darabban.

A május havi forgalmat összesen 906 hajó közvetítette, melyből a behozatalra 338, a kivitelre 468 hajó esik.

Ezek közül gőzö: 3331 vitorlái: 573 hajó.

Az egyes gőzhajózói társaságok és vállalatok szerintékézt és indult összesen 29 Adriagőzös, 60 Lloydgőzös 241 más gőzös.

Hely

Zen
fiumei
hó 23 a
giumban
nyert ki

A te

A fiume
már épi
deklette
a fiumei
rásban
is kell
rom évi
kötelezi

A fi

nappali
Belé
től (Co
vább m
után ha
vagy m
rint les

Az

és közs
célú e
egyletek
házak é
ségekk
szerese
ség ter

Kiva

belépi
kat m
jelen é
tassana

A

ság a
tég a
azon ca
zen, va
huzamal
összeké

A

semmi
szinú, k
a Recin

Ha

ban. I
altonai
méban
helyén
szik lé

Örö

inkább
az itie
tározot
lesz t
részről
akadna
is has
kisérlé

lat

ez, ho
nunk
kisérlé
fokonk
tünk g
versen
nasetr

Té

ria. M

Fium

fontos
rende

1890

jk
qn
Ch
Ch
jú
Ak
po
ká
de
11
12
Pa
ta
dr

Helyi és különféle hírek.

Zenetanári képzés. Brand Ede, fiúmei állami polgári iskolai tanár, f. hó 23-án a budapesti állami Pedagógiumban képezési zenetanári képzést nyert kitűnő eredménnyel.

A telefon hálózat városunkban. A fiúmei közhasznú telefon hálózat immár építésben lévén, felhívtnak az érdeklettek, hogy hozzájárulásokkal mielőbb a fiúmei távirda főállomás főnökénél irásban bejelentésük. E bejelentésnek azt is kell tartalmazni, hogy az illető három évig előfizető maradni magát lekötelezi.

A fiúmei közhasznú telefon éjjel és nappali szolgálatot tart.

Belépi feltételek: minden a központtól (Corso, távirda főállomás) nem tovább mint 2 kilométerig eső állomás után havi 6 forint, azután minden egész vagy megkezdett kilométer után 1-1 forint lesz fizetendő.

Az állami, törvényhatósági, városi és községi hatóságok valamint jótékony célú és közintézetek e díjak felét, egyeteken társaskörök vendéglők, kávéházak és egyéb nyilvános jellegű helyiségekkel rendelkező előfizetők pedig kétszeresét fizetik. Ezen díjak, Súsak község területén is érvényesek.

Kívánatos lenne ha e hálózatban belépi szándékozók ebből kívánságukat mielőtt bejelentették, hogy még a jelen építkezés alatt ebbe bekapcsolatassanak.

A Zvir forrás. A városi előjáróság a múlt napokban 30 métermáza tengeri söt dobattott a Rečina folyóba azon célból, hogy meggyőződést szerezzen, vajjon a Rečina folyó a vele párhuzamban futó Zvir forrásal mincisen é összeköttetésben.

A Zvir forrás vizén még mindeddig semmi változás nem érezhető s így valószínű, hogy semmi összeköttetésben nincs a Rečinával.

Hal konzerváló gyár Fiumében. Értésülünk, hogy Jnkultis F. G. altónai konzerváló nagykereskedő Fiumében és a horvát tengermelék több helyén hal konzerváló gyárakat szándékozik létesíteni.

Örömmel vesszük e hírt, annál is inkább, mert eme új iparvállalat, mely az itteni kedvező viszonyok között határozottan szép jövőnek néz elébe, első részről meg ama kérdést tesszük: nem akadna - e minátnak Magyarországon is hasonló életrevaló vállalkozó, ki megkísérlené e biztos jövőt ígérő iparvállalat kezdeményezését; nem hajóvásárlás ez, hogy oly nehezen kelljen rá szánnunk, magunkat, e vállalatnál kiesiben kísérletképen is kezdhajjuk s ha sikerül, fokonként terjeszkedni; arról meg lehetünk győződve, hogy ha a produktálás versenyképes, hazai közönségünk mindenesetre pártolni fogja.

Történelmi nevezetességű osteria. Már ilyen is van. Ki hinné, hogy

osteria történelmi nevezetességű is lehet?

Fiúmei olvasóink közül bizonyára sokan ismerik az istriai határon fekvő Pillepich-léle osteriát, de azt talán kevesen tudják, hogy a jó istriai borkon kívül, a mit ott mérnek, még egyebet is érdemes meglátogatni:

Ne gondoljanak kérem valami pikáns adomát, vagy valami kis falusi idyllt, - ha nem is valami fontos aktus, de komolyabb esemény történt ott.

Ugyanis II. Ferenc József apostoli királyunk, midőn 1869-ben Fiumét meglátogatta, kíséretével együtt az istriai parton haladva, ebben a szerény kis osteriában pihent meg, sőt annak egyik kis szobájában huszár tábornagyai egyenruhájába öltözött át.

E nevezetes napot piros betűkkel írta be az osteria tulajdonos naptárába és minden márczius 14-én visszagondol ama nevezetes s reá nézve felette megfeszítő tényre.

Azóta a szerény kis osteriát vasár és ünnepnapokon szorgalmasan látogatják a fiúmei kirándulók, a hol az istriai bork felszolgálása alatt a tulajdonos nem felejt megemlíteni az 1869. évi márczius 14-ét.

Uj hajózási vonal Fiume és Franciaország Atlantitengeri kikötői közt. A „Compagnie Nationale d'armement” francia gőzhajózási társulat elhatározta, hogy Fiume és Franciaország fontosabb nyugati kikötői közt (Bordeaux, Havre, Rouen, Dunquerque stb.) rendszeres hajójáratot fog fentartani.

Ezen új hajózási járatok már a jövő július hóban lépnek életbe.

A „Compagnie Nationale d'armement” gőzhajózási társulatnak fiúmei képviselőjét Saenger M. fiúmei ügynök vállalta el.

A kolera. F. évi május hó 13-án fordult elő Valenciában az első koleraeset, mely azonban hosszú ideig, majdnem egy egész hónapig titkolgatott, mielőtt meggyőződést szereztek, hogy a körülötte levő helységek a kellő intézkedéseket kelő időben nem fogasítván a járvány ellől nem zárkozhattak s most már Mintichelo Gandia, Fenollet, Benigaugia, Palma, Cargante, Cuatretonda, Benicolet és Rotorra helyiségekben egyaránt kolera pusztit.

Nyugtalanul várjuk a kolera állásáról érkező napi híreket, mert nagyban tarthatunk tőle, hogy a Spanyolországgal fenntartott hajóösszeköttetésünk folytán a járvány ide is behurcoltatik.

A malta kormány máris a legmesszebb menő övintézkedéseket látta szük ségnek s a járvány behurcolásának megakadályozására nemcsak hogy a spanyol kikötőkből érkező hajókat nem bocsátják be Malta kikötőjébe, de az összes Földközi tengeri kikötők, sőt a magyar és osztrák kikötőkből jövő hajók ellen is orvosi vizsgálatot rendelt el, minthogy az osztr.-magyar kormány az elrendelt orvosi vizsgálat után bebocsátja kikötőjébe a spanyol hajókat.

Zóna a Dunán. Az áldásos zónarendszernek a Duna gőzhajózási társulat vonalán való alkalmaztatásának ügye már annyira előre haladt, hogy a zóna ott is körülbelül f. évi július hó 7-én életbe fog lépni.

Az osztrák-magyar Lloyd kezelesi osztálya a napokban egy memorandumot terjesztett a külügyminiszter elé, melyben a társulat ellen intézet támadásokra felelve részletesen kimutatni igyekszik a terjesztett hírek valótanságát.

Ezen kívül kimerítően fejtegeti e memorandumában a társulat jelenlegi aggasztó helyzetének indokait.

Dráma a tengeren. Napokkal ezelőtt gyászos eset fordult elő a „Prosperino” nevű 886 tonnás olasz két árbocú hajón, mely amerikai utjából e hó elején érkezett az angol partok közelébe.

Nevezett hajón egy Modes nevű osztr. magyar illetőségű matróz is volt alkalmazva, ki régóta gyűlöletes ellenszenvvel viseltetett Lavarello kapitány iránt.

Modes gyakran ellen szegült a kapitány parancsának, de Lavarello parancsnok szigorú fellépése féken tartá a szilaj természetű tengerest.

Napokkal ezelőtt azonban, midőn a hajó a walesi tartományok felé közeledett, egy hirtelen keletkezett vihar alkalmával újból feléledt a szilaj természet a szerencsétlen emberben, s midőn a kapitány a vitorla bezárásra parancsot adva hozzá közeledett, féktelen dühvel ragadta vaskarjába a kapitányt s mire az segélyért kiálthatt volna, egy erős lökéssel a tajtékzó hullámokba dobta.

A matrózok látva a horzasztó esetet, azonnal Modasre rohantok, míg egy részük a másod kapitány vezetésére alatt csolnakot eresztett és a szerencsétlen parancsnok mentésére indult.

Párszor látták feltűnni a hullámok között, de mire a csolnak odaért, ismét elámerült s többé nem volt látható.

A másodkapitány állítása szerint valószínűleg csapák martaléka lett, mert különben, mint erőteljes ember, huzamosabb ideig is képes lett volna magát fentartani.

Hosszas keresgélés után hajóra tértek, hol a másodkapitány parancsára a gyilkost a hajóárbcához kötötték.

A hajó parancsnoklását a másod kapitány vette át, ki a hajót a másnapi dagály beáttával a cardiffi kikötőbe vontatta be.

A gyilkos a cardiffi o. m. consul rendelete folytán egyelőre Cardiffban fogva van.

A korinthusi csatorna. A korinthusi csatorna építési munkálatai a kellő töké hiányában már régóta szünetelnek, most azonban kilátás van, hogy e fontos csatorna, mely különösen az adriai kikötők és a Levante közötti forgalomnak határozottan nagy előnyére lesz, kiépül.

Párisban ugyanis új társulat alakult, mely a megfelelő tőkével arra vállalkozott, hogy a csatornát körülbelül négy vagy öt év alatt kiépíti.

Negyedik nemzetközi belhajó-

zási kongresszus. Folyó év július 28-án nyílik meg Manchesterben a negyedik nemzetközi belhajózási kongresszus, melynek elnöke a walesi herceg helyettes elnöke valószínűleg lord Balfour of Burleigh kereskedelemügyi államtitkár lesz. A napirend tárgyai a belhajózási javítása; a hajózható folyók közgazdasági haszna; - a csatornaépítésre vonatkozó technikai kérdések megvizsgálása; a Frankfurtban tartott belhajózási kongresszuson meg választott statisztikai bizottság jelentése; további lépések a belhajózási statisztika létesítése végett. A kongresszus két szakosztályra fog oszlan, az egyik szakosztály egyedül az angol belhajózással fog foglalkozni, míg a másik teendői körébe vonja Anglia, Franciaország, Németország, Ausztria, Oroszország, Olaszország, Svájc, Svédország, Holland, Spanyolország és Belgium belhajózási pénzügyi és kereskedelmi viszonyait.

A magyar-francia biztosító részvénytársaság Baniczky Ferencz úr ó nagyméltósága elnöke alatt f. é. június 21-én tartotta 10-ik évi rendes közgyűlését.

A jelentés konstataja, hogy az intézet minden ágazatában nagy, s kiterjedt alapokon nyugvó üzlet felett rendelkezik. A társaság az elemi és baleset-ágazatban 5-2 millió forintnyi, az életosztályban 0-9 millió forintnyi díjbevétel mellett, egy rendes lefolyá-ában hasznoutható üzletvető számos mely csak az átvett kockázatok lebonyolítása s az átvett vagyona-átlag lelkiismeretes értékelése és a múlt évben még felette magas költség-áttal következtében eredményezte az összes veszte-égt.

A fennjelzett vészthozó kockázatok immár a társaság üzletének zavartalan fejlődésére, mely 9 millió forintnyi tiszdijkötelezvény állag és 20 millió forintnyi életbiztosítási tőzsa egészség-alapján, az erőteljes fejlődés minden tényezőjét horja magában.

Az igazgatóság programja egészen rövid: nyugodt, szolid s takarékos üzletvezetés, technikai reformok után komoly törekvés, melyek a külszolgálatot hatóságosabbá s ez által kevésbé költségessé teszik és pontos, előzékeny és lelkiismeretes kárrendezés.

Az igazgatóság által ajánlott határozatok elfogadása folytán a veszteségek leírása az előző évihez képest részvénytőke új részvények kibocsátása által a B. sorozatu részvénytőke eredeti magasságára 1.500.000 frtra kiegészítették s ez által a társaság biztosítási alapjai részvénytőkében 1.500.000. tőkeartalékban 151-687, kartartalékokban 1.044-14 díjartalékokban 3.970.229-14, összesen 6.666.847-14-ra ragnak melyek túlyomó részben pupilláris értékekbe és házakban vannak elhelyezve.

Az új kibocsátás részvényekből 5-000 darab 500-000 frttal már el is van helyezve.

A felygyelő bizottság felolvasás alá került jelentése hangsúlyozza hogy az 1889. évi számadási zárlatban eszközölt

Heti értesítő
Fiume kereskedelmi forgalmáról
1890 június 10-15-ig.

Tengeren behozott és kivitt fontosabb áruknak származási és rendeltetési helyszerinti kimutatása:

I. Behozatal.

1890 június 10-én
Ika gyümölcs 11-9 qn. Ravenna tégla 2600 qn. Traghetto kőszén 1260 qn. Zara rongy 38-2 qn. Civitanaova tengeri 176 qn. Chioggia zöldség 70 qn. burgonya 12 q. Olimo homok 550 qn.
június 11-én
Akyab nyersrisz 34390 qn. Konstantinápoly buza 520 qn. zab 215 qn. Trieszt kávé 47 qn. rizs 15 qn. szegecs 11 qn. déligyümölcs 28-3 qn. olaj 248 qn. gyufa 11-3 qn. Venezia gyékény 27 qn. faolaj 12 qn. bórók 82 qn. Ika gyümölcs 19-5 q. Pesano tengeri 165 qn. tégla 770 qn. Citta-vecchia bor 195-2 q. Zlarin donga 2490 drb. Lissa bor 188-8 qn. négyszegfa 2500

1890 június 11-én.
drb. Olimo homok 560 qn.
június 12-én.
Cattaro bor 290-5 qn. olaj 26-9 qn. Zara tengeri 97-4 qn. likőr 9 qn. Stinizza lécz 947-6 drb. Traghetto kőszén 330 qn. Comisa bor 129 qn. Sebenico faolaj 11-7 qn. Citta-vecchia bor 166-4 qn.
június 13-án.
Trieszt déligyümölcs 74 qn. kávé 53-5 qn. zöldség 18-5 q. Cattaro bor 10 q. Zeng daga 17-6 qn. Marselle festőfa 271-9 qn. Santorin szantorinföld 5500 qn. Traghetto kőszén 360 qn.
június 14-én.
Stinizza erődészka 1507 drb. Ika gyümölcs 21-3 qn. Traghetto kőszén 400 q. Novi donga 2000 drb. Traú bor 98 qn.
június 15-én.
Liverpool bórók 21 q. esepü 10 qn. gép 15-5 q. vasúru 25 qn. szedő 55 q. Trieszt szappan 19-8 qn. bórók 21-9 qn. rizs 54 qn. faolaj 42-5 qn. kávé 47-6 qn. vas 18-4 qn. 31-4 dr. bor 46-9 qn. Metcovich bor 996-5 qn. faúru 18 qn. Chioggia tégla 14000 q. Vallegrande bor 51-2 n. faolaj 22 q.
II. Kivitel.

június 10-én.
Zára rizs 20 qn. liszt 133-4 qn. cezet 8-4 qn. Zeng liszt 43-6 qn. tengeriliszt 25-5 qn. korpa 20 qn. tengeri 60-4 qn. Ika vas-

1890 június 10-én.
áru 10-4 qn. Barcellona négyszegfa 2190 drb. evező 300 drb. Trani donga 11310 drb. deszka 1632 drb. lécz 200 drb. négyszegfa 300 drb. tűzifa 40 m³. Capramarilita deszka 2058 drb. lécz 1700 dr. donga 1440 drb. Ancona deszka 650 drb. tűzifa 40 m³. szén 150 qn. Selce pamnt-olaj 10-2 qn. Abbazia tégla 400 qn.
június 11-én.
Cette donga 535-070 drb. erődészka 1800 drb. Bordeaux liszt 650 qn. bab 100 qn. zsir 363 qn. bor 340 qn. ásványviz 100 donga 482235 drb. Pola liszt 136-6 qn. tengeri 55-2 qn. szappan 21-1 qn. cukor 11 qn. rizs 23 qn. sör 35-7 qn. olaj 11-8 qn. Zeng tengeriliszt 52-2 qn. liszt 24-6 qn. tengeri 47-3 qn. vasúru 13-4 qn. Ika liszt 14 qn. Nizza szálfa 380 m³. deszka 3100 drb. lécz 1415 drb. Rabaz tengeri 15 qn. Citta-vecchia deszka 700 drb. Fianona tengeri 90 qn.
június 12-én.
Hull liszt 3526-1 qn. ásványviz 2175 qn. papir 49-7 qn. gyógyfű 31-9 qn. cserfa 37 m³ parketta 3995 drb. butor 101-5 qn. talk. 206 qn. Konstantinápoly butor 33-5 qn. parketta 5050 drb. Patrasso papir 24-6 qn. Catacolo fatábla 3000 drb. Pireo liszt 30 qn. kátrány 23-8 qn. Salo-nico cukor 235 qn. Odessa butor 11-2 qn. rovarpor 18 qn. Trieszt papir 13-9 q.

1890 június 10-én.
sör 47-1 qn. butor 41-5 qn. rizs 60 kátrány 25-6 qn. cserzőanyag 36 qn. Beirut papir 11 qn. Padang liszt 49-1 qn. Metcovich kőolaj 54 qn. liszt 761-5 qn. zab 47-8 qn. rizs 55 qn. korpa 106 buza 210 sör 35-6 qn. tengeriliszt 15 Zeng tengeriliszt 17-7 qn. vas 18 qn. Capramarilita donga 2408 drb. lécz 700 drb. Lissa liszt 34 qn. agzágáru 10-5 qn.
június 13-én.
Cattaro liszt 387-6 qn. cukor 99-6 qn. vasúru 10-5 qn. rizs 13 qn. Pola liszt 118-4 qn. korpa 10 qn. buza 19 qn. kőolaj 21 qn. Zeng tengeriliszt 27-4 qn. korpa 30-9 qn. Ika liszt 19 qn. Patrasso erődészka 5146 drb. donga 41100 drb. Fasana korpa 15 qn. Trieszt liszt 100 qn. rizs 35 q. kőolaj 36-2 qn. Zára deszka 1300 drb. szón 20 qn. áttala 9 m³. Trieszt donga 9000 drb. Citta-vecchia liszt 120 qn. korpa 15 q.
június 14-én.
Carlobago liszt 58-4 qn. tengeriliszt 42-9 q. cukor 18 q. tengeri 17-2 q. buza 50-9 q. korpa 37-5 q. Ravenna szálfa 72-9 m³. lécz 1244 drb. Pesaro áttala 19 m³. donga 2040 drb. deszka 1363 drb. Termoli deszka 2005 drb. Spalato rizs 40 q. liszt 28 q. buza 51 qn. Corzola liszt 54 qn. rizs 12 qn.
június 15-én.
Venezia tengeri 810-1 qn. ásványviz 83 qn. papir 10-4 qn. donga 12500 drb.

leírások és tartalékolások legfokozottabb elővigyázat követelményeinek felelnek meg s az elfogadásra ajánlott igazgató-sági előterjesztések kaposán a társaság viszonyai teljesen consolidáltak mutatják.

Az intézetnek realis s teljesen egészes alapon nyugvó további fennállása a mai közgyűlés által elhatározottat s biztositottat.

Nagy megnyugvással üdvözöljük a határozatot a biztositó közönség érdekében melynek a társaság 10 éves fennállása óta a biztositások körül tetemes könnyítéseket s olcsóbb díjtételeket nyújtott.

Nemzetgazdasági szempontból az intézetnek jutott szerep fontossága mellett bizonyít a *hátrétegek című ki fizetett tekintélyes összeg*, mely a 10 füzletében 46.236.859 frt 37 krra rugott.

A legkellmesebb szórakoztató egy jó lap s ezt csak 6 forintért megszerezheti minden család, ha megrendeeli a „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi és ismeretterjesztő lapot, mely nemcsak hasznosan mulattató, értelem érzellem és izlés nemesítő olvasmányokat nyújt olvasóinak, hanem „Nő a háznál” című mellékletével hí tanácsadója a család minden tagjának s gyönyörű csak kiváló művészekből eredő képeivel a szép érzéket is fejleszti. Hogy magasztos ozójának a „Képes Családi Lapok” mennyire megfelel: azt legjobban bizonyítja ama közkedveltség, a melyben részesül, s előfizetők évről évre szaporodó száma.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt. fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt, 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legezelsz-rübben postantárványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg:

A 26. szám tartalma *Egy szép hyána* (Eredeti regény a „Képes Családi Lapok” számára. Folytatás) Tolnay Lajostól. — *Élet filozófia*. (Költemény.) Inezdi Lászlótól. — *Kopaszág és fejfájás*. — y-től

„E-s”. *Bölcs Nánán*. (Elbeszélés) Folytatása és vége Lauka Gusztávtól. — *A fogadott gyermek*. (Elbeszélés.) Kogor Lajostól. — *Kinek ihlettel!* (Költemény). Feleki Sándortól. — *Babonáság a szalonban*. Folytatás: K. Beniczky Irmától. — *Egy anyoka naplójából*. (Kárczolat folytatás.) Moriczay Karossa Irmától. — Mindenféle *A hét tükre*. Csevegés Meisztórtól. *Képeinkhez. Irodalom. Hymen*. Képeink: Zelenka Pál, az ágostai evang. egyház tiszai körületének új püspöke. — A félmajom. Keleti révészek. — A szünidőben. — Regény-melléklet: *A váloperék Surrenden-Court*. Itta: Quida Anzólból fordította: Kaloiki G. M. (145—160. oldalig).

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Zágrábott.

11850 számhoz 1890.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. cz. közönséget, miszerint f. évi július hó 1-vel Maderspach és társa cég vezetése alatt Fiumebau ismét városi menetjegy irodát létesítettünk, hol is nevezett időponttól fogva a díjszabásterü illetékek lefizetése melletti, körutazási és egyéb menetjegyek válthatók.

Kelt Zágrábban, 1890 évi június hó 26-án.
Az üzletvezetőség.

Felelős szerkesztő: Schmidt Jakab.
Segéd szerkesztő: Doroszlai Denk Árpád.
Szerkesztő-tulajdonos: Mócs Zsigmond.

Hirdetések.

STERNBERG ÁRMIN
legnagyobb hangszerkészítési ipartelepe
BUDAPESTEN, VII. Kerepesi út 36 sz.

Mindenemű saját készítményű zenekarbeli műkedvelői hangszerek gazdagraktára. Legjobb minőségű czimbalmok. Hangszerek alkatrészei és kellékei, valamint legjobb bel-földi és olasz hangversenyhangszerek nagy választékban. Szilárd szerkezetű harmoniumok. A legújabb mechanikai szalonhangszerek Ariston, Herophon Orpheus (zongorakerkezettel) Symphonycin (acélműszerkezetű), és ezer hangjegyének óriási tárháza. Legújabb Phönix, acéllhangú, érezkötőkkel, teljes hosszúságú zenedarabokkal.

Mindenemű hangszerek javítása pontosan teljesítettik és ócska hangszerek becsértetnek.

Nagy épe hangszer-árjegyzék kiadatra, ingyen és bérmentve. Harmonikáról külön árjegyzék jelent meg.

Bihari hegedűje. Még 1698-ban készült a nagy Stradivari cremonai mester műhelyében egy remek hegedű honnan sok kézen keresztül jutva, I. Napoleon uoegyik ezredesének, Dubois Rolandnak birtokába került. Az ezredes Napoleon bukása után Svájcba vándorolt ki és onnan a család egyik tagja Magyarországra jött, magával hozva erekle gyanánt a hegedűt is. Az illető elszegényedett s özvegye a hegedűt Biharinak, a híres magyar cigányprimásnak adta fel. Azóta ismét sok kézen fordult meg a száraz fa; híres mesterek és a legelső cigányprimások játszottak rajta. Végre a mult hetekben Sternberg Armin budapesti hangszergyárosnak adták el, a kitőlésak a mult napokban vette meg Mihailoff orosz hegedűművész, moszkvai zenetanár 6000 forintért. A sok gazt átcsértelt hegedűnek a mint mondani szokás, „iratai teljesen rendben vannak” s egész esomót képeznek. Maguk ezek az elsárgult akták is nagy érdekűek.

„ADRIA”

Magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

1890. Június havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-europai és amerikai kikötők között közlekedni, hacsak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznák:

	Gőzös	1890 június
Glasgow	Triest, Fiume	„Matlekovits” 1—10
Liverpool	„	„Saragossa” (Cunard Line) 1—10
Glasgow	„	„Szápáry” 5—15
Bordeaux	„	„Stefanie” 10—20
London	„	„Winestead” 10—20
Rouen	„	„Tibor” 15—25
Hull, Newcastle o/T	„	„Quito” 15—25
Rouen	„	„Adria” 20—30
Rio de Janeiro, Santos	„	„Szécheny” 20—30
Liverpool	„	„Tarifa” (Cunard-Line) 20—30
Fiume	Rouen	„Jókai” 1—10
„	Liverpool	„Palmyra” (Cunard Line) 1—10
„	New-York	„Belgravia” (Anchor Line) 1—10
„	London	„Zaire” 5—15
„	Liverpool	„Atlas” (Cunard Line) 15—25
„	Hull, Newcastle o/T	„Palermo” 15—25
„	Bordeaux	„
„	Leith	„Szápáry” 20—30
„	Barcelona-Rouen	„Tisza” 20—30
„	Pernambuco-Bahia Rio de Janeiro Santos	„Matlekovits” 20—30
„	London	„Durham” 20—30
„	New-York	„Elysia” (Anchor Line) 20—30
„	Glasgow	„

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegári intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1890. Május hóban.

BATTARA P. kő- és könyvnyomdája

!!! MEGERKÉZETT !!!

az ásványvizek királya

A BORSZÉKI VIZ

friss töltésben folyton kapható. Helyben az egyedüli lerakásban

FRANZ JECHEL droguista

cézgnél, valamint minden fűszerkereskedésben és mint „borszéki fröcs” az összes vendéglőkben.

A legjobb és legolcsóbb ásványviz

!!! HAZÁNK VIZE !!!

Kellemes üdítő ital.

Szenzációs találmány
gyengeségi eseteknél.

Férfiak számára!

cs. és kir. szabad. elektro-metallikus készülék.
Dr. BORSODI.

Ausztria Magyarországon és külföldön szabadalmazva.

Párisban 1889-ben aranyéremmel kitüntetve.
Brüsszelben 1886-ban ezüstéremmel kitüntetve.
Gentpen 1889-ben nagy ezüstéremmel kitüntetve.
Nizza 1890. aranyéremmel kitüntetve.
Diplom de société de médecine de France.
Diplom de société d'Hygiène publique de Paris.

Dr. Borsodi, féle cs. és k. szab. elektrometallikus készülék, szabadalmára és kitüntetésre, eltüntetve a férfi gyengeséget (impotencia), mintán a kimerült idegeket erősíti és a szervezetnek ifju érzést kölcsönöz. A készülék alkalmazása fölötté egyszerű. Észrevehetlen a testén való viselése. magában véve is elég a kívánt eredmény előidézésére.

Dr. BORSODI Budapest, Teréz-körút 4 sz.
BECS, I. Wallfischgasse 8.
Kimerítő brosrők kívánatra ingyen küldetnek.

Kiadótulajdonos: MOCS M.